БУЏЕТ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА ЗА 2025 ГОДИНА

(О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е)

Буџетот на Општина Крива Паланка е изготвен во согласност со Насоките за изготвување на буџетите на единиците на локална самоуправа (буџетски циркулар) кој е доставени од страна на Министерство за финансии на РСМ со бр. 08-9548/2 од 13.11.2024 година, во кои се содржани главните насоки за изготвување на општинскиот буџет за 2025 година.

Буџетската пресметка ја планира и одобрува градоначалникот на Општината врз основа на:

- примарниот обем на изворни приходи и други приливи за финансирање на локалните работи од јавно значење;
- годишни програми на општината;
- предлозите од граѓаните кои живеат на подрачјето на општината;
- интересот на граѓаните и стопанските субјекти за сопствените и заедничките потреби и развојот на општината;
- проекциите за активностите кои се планираат да се извршат во 2025 година, дадени од страна на секторите и одделенијата во Општина Крива Паланка.

Изготвувањето на Буџетот на Општина Крива Паланка за 2025 година е во согласност со воведувањето на развојниот дел на буџетот, поточно среднорочниот (тригодишен) план на програмите за развој, промените настанати во програмската класификација, како и изготвувањето на буџетот за наредните три години.

Во апликацијата за изработка на општинскиот буџет е воведено поглавието за планирање на развојните програми со тригодишно планирање на приходите и расходите, кои по усвојувањето од страна на општинските совети стануваат составен дел од општинските буџети.

Планот на програмите за развој ги содржи среднорочните проекции на планираните развојни активности за секоја фискална година одделно.

Овие активности, одделно се внесуваат во посебните обрасци В1 во кои за секоја од нив детално се опишуваат: надлежноста, програмата,потпрограмата, целта на развојната програма, активностите кои се планираат,очекуваните резултати и ефекти, ризици и претпоставки, датум на отпочнување и завршување на проектот, како и финансиска конструкција на истите.

Прибраните податоци се сублимираат и истите се доставуваат до советот на општината на усвојување. По усвојувањето развојните програми стануваат составен дел на Предлог буџетот на општината , во рамките на развојниот дел.

Согласно Законот за буџети и Законот за финансирање на ЕЛС, буџетите на единиците на локална самоуправа се со следната структура:

- **Општ дел** – ги содржи вкупните приходи и други приливи и вкупните расходи и други одливи на буџетот за фискалната година, како и глобалните проекции на приходите, приливите, расходите и одливите за наредните две години, вклучувајќи го и планираниот дефицит;

- **Посебен дел** – содржи план на одобрени средства по програми , потпрограми и ставки за фискалната година и

- **Развоен дел** – ги содржи плановите на програмите за развој прикажани по развојни проекти. Во развојниот дел на буџетот се прикажуваат среднорочни планови за програмите за развој, наменети за развојни инвестиции одобрени од советот на општината.

Планираните изворите на приходи според добиените насоки од Министерство за финансии за Буџетот на Општина Крива Паланка за 2025 година се распределени на следниот начин :

Вид на приход	Износ
-Максимален износ на сопствени приходи на основен буџет	140.241.625
- Дотација од ДДВ	48.735.441
- Блок дотација за основно образование	182.512.000
- Блок дотација за средно образование	72.000.000
- Блок дотација – детска заштита	38.131.324
- Наменска дотација за пожарникари	14.035.000

1.Максималниот износ на сопствени приходи на Основниот буџет е планиран на 140.241.625 денари .

2.Тековни трансфери од други нивоа на власт во износ од 13.124.527 денари : (741111)

- Договор бр.08–3260/1 од 11.04.2024 година со Министерство за животна средина и просторно планирање во износ од 5.000.000 денари.*(Изградба на канализација за отпадни води за м.в Трнци ,с.Конопница)*

- Анекс на договор бр.08–7012/1 од 14.11.2024 година со Министерство за животна средина и просторно планирање (08-3621/1 од 07.06.2023 година) во износ од 4.000.000 денари.
(Изработка на тех.документација за фекален колектор за пречистителна станица за отпадни води)

- Согласност 13-34/12 од Биро за регионален развој за продолжување на рокот врз основа на Барањето со наш архивски број со бр.23-6295/1 врз основа на договор бр. 08-5543/1 со Министерство за локална самоуправа Биро за регионален развој во износ од 4.124.527 денари. *(Изградба на локален пат с.Варовиште – с..Кошари – с.Б“с).*

3. Пренесен вишок на приходи од претходната година во износ од 12.918.006 денари : (741114)

- Пренесен вишок на приходи од Буџетската сметка 630-16 во износ од 4.500.000 денари ;

- Барање за анекс на договор бр. 23-6140/1 врз основа на договор бр.08-5990/1 со Министерство за транспорт.
Пренесен вишок на приходи наменска сметка 789 – I9 во износ од 7.186.066 денари. *(Проект„Осички Мост“)*

-По договор бр.35-84/72 од 29.10.2024 година од Министерство за транспорт .Пренесен вишок на приходи наменска сметка 789–L2 во износ од 1.231.940 денари.*(Реконструкција на дел од ул.„ Пиринска-Ловечки“).*

4. Дотации на општината од приходи од ДДВ во износ од 48.735.441 денари. (741115)

5.Капитални трансфери од други нивоа на власт во износ од 48.867.654 денари.(741211)

-По договор бр.15-3540/3 од 31.10.2024 година од Министерство за транспорт.Наменска сметка 789–K8 во износ од 48.867.654 денари.*(Поставување на урбана опрема,монтажна-демонтажна катна гаража)*

Конто	Вкупни приходи на Основниот Буџет за 2025 година	Износ
(71,72,73, и 741113)	- Максималниот износ на сопствени приходи	140.241.625
741111	- Тековни транствери од други нивоа на власт	13.124.527
741114	- Пренесен вишок на приходи од претходната година	12.918.006
741115	- Дотации на општината ,од приходи од ДДВ	48.735.441
741211	- Капитални трансфери од други нивоа на власт	48.867.654
	ВКУПНО:	**263.887.253**

Основниот Буџет на Општина Крива Паланка изнесува 263.887.253 денари.

При подготовка на Буџетот за 2025 година се почитуваат начелата на економичност и рационалност во трошењето на буџетските средства, зголемување на фискалната одговорност, отчетност и транспарентност, подобрување на буџетското планирање и извршување преку дефинирани програми изготвени од страна на одделенијата и усвоени од Советот на Општината и потранспарентно планирање и искористување на капиталните расходи.

Буџетот на Општина Крива Паланка претставува годишен план на приходи , други приливи и одобрени средства во кои се вклучени Основниот Буџет, Буџетот на самофинансирачки активности, Буџетот на дотации и Буџетот на донации .

Вкупниот Буџет за 2025 година на Општина Крива Паланка изнесува 607.153.577 денари и се состои од :

Сметки	Износ	Проценти
- ОсновенБуџет	263.887.253	43%
- Буџет на самофинансирачки активности	5.860.000	1%
- Буџет на дотации	306.678.324	51%
- Буџет на донации	30.728.000	5%
ВКУПНО:	**607.153.577**	**100%**

Приходи во Основниот Буџет:

	Приходи	Износ
71	**Даночни приходи**	**71.468.000**
711	-Данок на доход,од добивка и од капитални добивки	13.183.000
713	-Даноци на имот	21.750.000
717	-Даноци на специфични услуги	32.465.000
718	-Такси на користење или дозволи за вршење на дејност	4.070.000
72	**Неданочни приходи**	**13.105.000**
722	-Глоби,судски и административни такси	1.000.000
723	-Такси и надоместоци	600.000
724	-Други владени услуги	5.000
725	-Други неданочни приходи	11.500.000
73	**Капитални приходи**	**51.849.464**
733	- Трансфери	51.849.464
74	**Трансфери и донации**	**127.464.789**
741	Трансфери од други нивоа на власт	127.464.789
	ВКУПНО:	**263.887.253**

Расходи во Основниот Буџет:

Расходи	Износ	Проценти
- Тековно оперативни расходи	150.226.599	57%
- Капитални расходи	113.660.654	43%
ВКУПНО:	**263.887.253**	**100%**

Тековно оперативни расходи во Основниот Буџет :

	Тековно – оперативни расходи	Износ	Процент
40	-Плати и надоместоци	56.371.000	37%
41	- Резерви и недефинирани расходи	300.000	0%
42	- Стоки и услуги	60.505.000	40%
45	- Каматни плаќања	1.000.000	1%
46	- Субвенции и трансфери	23.680.599	16%
47	- Социјални бенефиции	1.000.000	1%
49	- Отплата на главнина	7.370.000	5%
	ВКУПНО:	**150.226.599**	**100%**

Образложение:

40 – Плати и надоместоци
401 – основни плати;
402 – придонеси за социјално осигурување;
404 – надоместоци;

41 – Резерви и недефинирани расходи
412 – постојана резерва (непредвидливи расходи);
413 – тековни резерви(разновидни расходи);

42 – Стоки и услуги
420 – патни и дневни расходи ;
421 – комунални услуги,греење ,комуникација и транспорт ;
423 – материјали и ситен инвентар;
424 – поправки и тековно одржување ; (поправки и одржување на возила , одржување на згради / објекти , одржување на автопати,улици и патишта,одржување на хадверска и софтверска опрема ,одржување на зелени површини и друго)
425 – договорни услуги ;

426 – други тековни расходи ;   (членарини во домашни организации , семинари и коференции , расходи за репрезентација , објавување на огласи и други оперативни расходи);
427 – привремени вработувања ;

45 – Каматни плаќања
452 – камата на кредит ;

46 – Субвенции и трансфери
463 – трансфери до невладени организации ;(трансфери до здруженија на граѓани и фондации ,трансфери до спортски клубови , трансфери до месни заедници , трансфери до невладени организации);
464 – Разни трансфери ;(стипендии за подршка на малди таленти, државни награди, јубилејни награди, новороденчиња, матуранти, летување и др.)

47 – Социјални бенифиции
471 – Социјални надоместоци ; (социјална парична помош ,еднократна парична помош,помош за секое новороденче, помош за лица со пречки во физичкиот и психичкиот развој ,социјална помош за стари лица ,друга социјална помош)

49 – Отплата на главница
493 – отплата на главница до други нивоа на власт (долгорочни позајмица)

Капитални расходи во Основниот Буџет :

48	Капитални расходи	Износ	Проценти
480	- Купување на опрема и машини	5.500.000	5%
482	- Други градежни објекти	105.919.654	93%
483	- Купување на мебел	11.000	0%
485	- Вложувања и нефинансиски средства	2.230.000	2%
	ВКУПНО:	**113.660.654**	**100%**

Образложение:

480 – Купување на опрема и машина
(канцелариска опрема и машини , информатичка опрема , опрема за греење , набавка на друга опрема и др);

482 – Други градежни работи
(подготвување на проекти вклучувајќи дизајн на улици,патишта и автопати, подготовка на проект за пречистителни станици,реконструкција на капацитети во енергетиката-рата за струја со јавно приватно партнерство - ЕСКО),Изградба и реконструкција на патишта,Реконструкција на други објекти,Надзор на изградба и друго ,Изградба на пат во с.Кошари Бс,Реконстукција на улици,Улица „ Пиринска “,Изградба на катна гаража ,Реконструкција на Осички Мост,Техничка документација за отпадни води, пречистителна станица во м.в. Трнци, Коф.на Куков Дол, коф.Домачки Дол и коф.на Минор Корито и др.);

483 – Купување на мебел
(купување на канцелариски и друг мебел) ;

485 –Вложување и нефинансиски средства
(компјутерски софтвер ,надомест за одземен имот,музејски експонати ,набавка на книги за библиотека);

<u>* Посебен дел – содржи план на одобрени средства по програми за 2025 година и тоа:</u>

На сметката <u>Основен Буџет</u> се планирани следните расходи по програми :

Реден број	Програми 2025 година	Планирани средства Основен Буџет	Проценти
1	А0 – Совет на општина	6.250.000	2,37
2	А1 – Изборни активности и референдуми	2.000.000	0,76
3	D0 – Градоначалник	2.226.000	0,85
4	D1– Месна самоуправа	80.000	0,03
5	Е0 – Општинска администрација	73.260.000	27,81
6	ЕА – Капитални трошоци на Општината	1.000.000	0,38
7	F1 – Урбанистичко планирање	2.500.000	0,95
8	G1 – Подршка на локалниот економски развој	8.070.000	3,06
9	Ј0 – Одржување на урбана опрема	1.800.000	0,68
10	Ј1– Снабдување со вода	200.000	0,08
11	Ј2 – Одржување и пречистување на отпадни води	300.000	0,11
12	Ј3 – Јавно осветлување	7.800.000	2,96

13	J4 – Јавна чистота	5.000.000	1,91
14	J6 – Одржување и заштита на локални патишта,улици и...	8.600.000	3,27
15	J7 – Одржување и користење на паркови и зеленило	5.000.000	1,91
16	J8 – Други комунални услуги	3.250.000	1,23
17	JA – Изградба на јавно осветлување	8.000.000	3,04
18	JD – Изградба и реконструк. на локални патишта и улици	15.112.000	5,74
19	JDA– Изградба и реконструк. на локални патишта и улици	15.000.000	5,70
20	JG – Изградба на системи за водоснабдување	550.000	0,21
21	JEA – Изградба на простор за паркирање	48.867.654	18,55
22	JI – Изград. на системи за пречистување на отпадни води	9.850.000	3,74
23	JL – Други комунални услуги (капитални расходи)	4.800.000	1,82
24	JNA–Изградба на спортско рекреативни детски игрaдишта	10.000.000	3,80
25	N1 – Основно образование	450.000	0,17
26	N2 – Средно образование	3.700.000	1,40
27	К3 – Музејска и кинотечна дејност	4.280.000	1,62
28	К4 – Културни манифестации и творештво	9.080.000	3,26
29	КА –Културни манифес.и творештво (капитални трошоци)	411.000	0,17
30	L0 – Спорт и рекреација	2.760.599	1,05
31	R1 – Заштита на животна средина и природа	2.090.000	0,79
32	W0 – Противпожарна заштита	1.480.000	0,56
33	WA– Противпожарна заштита(капитални расходи)	70.000	0,01
34	X1 – Родова еднаквост	50.000	0,01
	ВКУПНО:	**263.887.253**	**100%**

На сметката <u>Буџет самофинансирачки активности</u> се планирани следните програми и расходи :

Програми 2025 година	**Планирани средства Буџет на самофинансирачки акривности**	**Проценти**
К3– Музејска и кинотечна дејност	660.000	11%
КА – Културни манифестации и творештво (капитал. расходи)	500.000	9%
N1 – Основно образование	240.000	4%
N2– Средно образование	350.000	6%
NA– Капитални расходи за основно образование	110.000	2%
V1– Детски градинки	4.000.000	68%
ВКУПНО:	**5.860.000**	**100 %**

На сметката <u>Буџет на дотации</u> се планирани следните програми и расходи :

Програми 2025 година	**Планирани средства Буџет на дотации**	**Проценти**
N1 – Основно образование	182.512.000	60%
N2 – Средно образование	72.000.000	23%
V1 – Детски градинки	38.131.324	12%
W0 – Противпожарна заштита	14.035.000	5%
ВКУПНО:	**306.678.324**	**100 %**

На сметката <u>Буџет на донации</u> се планирани следните програми и расходи :

Програми 2025 година	**Планирани средства Буџет на донации**	**Проценти**
G1 – Подршка на локалниот економски развој	300.000	1%
G2– Поотикнување на развојот на туризмот	1.888.000	6%
GA– Изградба на комерцијални објекти	960.000	3%
J8 – Други комунални услуги	9.210.000	30%
JD – Изградба и реконструкција на локални улици,патишта и мостови	400.000	2%
JM – Паркови и зеленило (капитални расходи)	15.490.000	50%
N1 – Основно образование	2.480.000	8%
ВКУПНО:	**30.728.000**	**100%**

*** Развоен дел – Буџет на Општина Крива Паланка за 2025 година се планирани 3 Развојни програми JEA, JDA и JNA со Вкупна вредност од 73.867.654 денари и тие се распределени во посебниот дел на програми на соодветни расходни конта.**

Развојни програми на Основниот Буџет	2025 година	2026 година	2027 година	Финансирање 2025 година
JEA – Изградба на простор за паркирање	48.867.654	7.143.515	10.000.000	Министерство за транспорт
JDA–Изградба и реконструкција на локални улици и патишта	15.000.000	23.000.000	/	Кофинансирање
JNA – Изградба на детски игралишта	10.000.000	15.000.000	/	Кофинансирање
ВКУПНО:	**73.867.654**	**45.143.515**	**10.000.000**	

Вкупниот Буџет на Општина Крива Паланка за 2025 година ќе изнесува 607.153.577 денари.